

Lecția 1

Soluționarea conflictelor

Cum putem face față neînțelegerilor grave?

Obiectiv de învățare	Să se familiarizeze cu abordarea în șase pași pentru soluționarea conflictelor
Sarcinile elevilor	Analizarea unui conflict; găsirea de soluții.
Resurse	Coli de hârtie sau caiete și creioane. Fișa de lucru 4.1 pentru elevi
Metoda	Lucru opțional în perechi și cu întreaga clasă.

Învățare conceptuală

Conflictele fac parte din viața de zi cu zi. Ele nu trebuie să fie considerate evenimente negative, ci conflicte de interese între indivizi sau grupuri. În politică, conflictele sunt chiar o parte importantă a discuției publice. Numai prin conflict deschis și căutarea compromisului toate grupurile sociale diferite se simt auzite și integrate. Soluționarea conflictelor (căutarea compromisului) este o abilitate care poate fi învățată. Această lecție are scopul de a contribui la acest obiectiv.

Următoarele descrieri ale soluționării unui conflict apar în această lecție și este important ca profesorul să fie conștient de înțelesul lor.

Ambele părți câștigă: descrie o situație în care ambele părți beneficiază în același mod de soluționarea convenită a conflictului și simt că au realizat ce au dorit. Aceasta este văzută ca situația ideală de soluționare a conflictelor, deoarece ajută la asigurarea faptului că acel conflict nu apare din nou.

O parte câștigă iar cealaltă pierde: descrie o situație în care soluționarea conflictului a însemnat că o parte a pierdut iar cealaltă a câștigat. Acest tip de situație înseamnă adesea că acel conflict va apărea din nou, întrucât cel care pierde are un beneficiu nesemnificativ.

Ambele părți pierd: descrie o situație în care nicio parte nu câștigă nimic din soluționarea conflictului. Această situație înseamnă adesea că conflictul a dispărut doar temporar și este foarte probabil să apară din nou.

Lecția

Profesorul începe lecția scriind cuvântul „CONFLICT” în partea stângă a tablei. Elevii sunt apoi rugați să scrie pe o foaie de hârtie expresii și cuvinte asociate cu cuvântul „conflict” care le vin în minte.

Același lucru se face apoi cu cuvântul „PACE”, pe care profesorul îl scrie în partea dreaptă a tablei. Profesorul cere apoi unui număr de aproximativ 10 elevi să prezinte cuvintele lor. Rezultatele sunt prezentate pe tablă și elevii prezintă apoi observațiile lor cu privire la următoarele întrebări:

- Sunt surprinși de vreunul din cuvintele alese?
- Toate cuvintele asociate cu conflictul par a fi negative, în timp ce cele asociate cu pacea au o conotație pozitivă?

Profesorul le cere apoi elevilor să dea exemple de conflicte pe care ei înșiși le-au avut sau care au avut loc în mediul lor. El le cere să se gândească dacă aceste conflicte fac parte din categoria conflictelor care ar putea fi rezolvate și care reprezintă primul pas spre compromis, sau din categoria conflictelor care nu pot fi rezolvate. Profesorul prezintă apoi ideea că conflictele nu duc neapărat la violență și că sunt posibile abordări mai constructive ale conflictelor.

Profesorul le prezintă apoi un exemplu concret de un conflict care poate apărea într-o familie.

„Katja, fiica de 18 ani, vrea să se uite la un film, pe care l-a primit recent de la un prieten. Fratele ei Martin, de 15 ani, ar dori să vadă programul de televiziune preferat.”

Profesorul dă fiecărui elev o copie a fișei de lucru 4.1.pentru elevi și începe să analizeze acest conflict, utilizând metoda în șase etape descrisă mai jos.

Pașii 1 și 2 sunt realizați cu întregul grup, condus de către profesor, care insistă să afle „nevoile” reale ale ambelor părți, și să formeze o definiție clară a conflictului.

În pasul 1, este important ca nevoile reale ale fiecărei părți să fie scrise într-un mod non-provocator. Trebuie să se analizeze care sunt nevoile reale din spatele problemei, deoarece acestea pot să difere de nevoile exprimate de către părțile înșiși. În pasul 2, problema din spatele conflictului este formulată într-un mod pe care ambele părți îl pot conveni.

Pasul 3 este format din gândirea la posibile soluții. În această etapă, soluțiile nu ar trebui să fie comentate sau judecate - toate contribuțiile ar trebui să fie binevenite. Pasul 3 ar putea avea loc în perechi, urmat de un schimb de opinii (sau parteneri?). Profesorul introduce apoi conceptul de abordări „pierdere-pierdere”, „câștig-pierdere”, „pierdere-câștig” sau „câștig-câștig” în analiza soluțiilor, și solicită apoi perechilor să evalueze soluțiile lor folosind acest concept (pasul 4).

Dacă elevii descoperă că niciuna din soluțiile lor nu are drept consecință o situație în care ambele părți au de câștigat, acestea sunt invitate să se gândească încă o dată. Cu toate acestea, vor exista întotdeauna cazuri în care o soluție în care ambele părți să aibă de câștigat nu este posibilă. După prezentarea răspunsurilor, profesorul invită grupul să decidă care este cea mai bună soluție (pasul 5). Într-un conflict real, unde părțile sunt direct implicate în această abordare pentru soluționarea conflictului, părțile trebuie să accepte soluția. Profesorul încheie prin prezentarea pe scurt a unei posibilități pentru pasul 6.

Elementul esențial al pasului 6 este că, după un anumit timp (un număr de minute, ore, zile sau săptămâni, în funcție de natura conflictului) soluția este evaluată și, dacă este necesar, adaptată.

În concluzie, profesorul sprijină o discuție referitoare la întrebarea dacă un instrument, cum ar fi metoda celor șase pași, ar putea funcționa, în ce tip de situație, și care ar fi consecințele în cazul în care un astfel de instrument ar fi cunoscut și utilizat la scară largă. Acest lucru ar trebui să fie discutat în legătură cu diferite grupuri și contexte, cum ar fi următoarele:

- grupuri de același tip de persoane;
- familie;
- clasă;
- școală;
- stat;
- război;
- sport.